METSÄTALOUS

Tällä menolla edessä on sahakuolemia, mikä ei ole kenenkään etu. **TOIMITUSJOHTAJA VILLE KOPRA, VERSOWOOD**

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

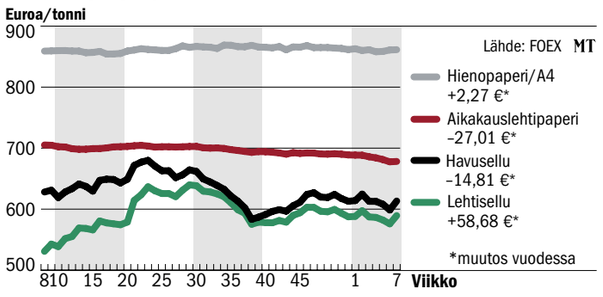

Heikentynyt euro pitää sellua pinnalla

Sellu käy hyvin kaupaksi paperitehtaiden epävarmoista näkymistä huolimatta. Sellu- ja paperiteollisuutta seuraavan Foexin mukaan useilla tehtailla tehtiin viime vuonna uusia tuotantoennätyksiä.

Osa paperitehtaista on siirtynyt käyttämään pelkkää markkinasellua, ja etenkin havusellun tarjonta on markkinoilla runsasta.

Lehtisellun markkinoita rauhoittaa kehitys liukosellun suuntaan. Kiina on syyttänyt Yhdysvaltoja, Kanadaa ja Brasiliaa liukosellun saalistushinnoittelusta, mikä saattaa vakauttaa markkinasellun kysyntää.

Euro kääntyi laskuun dollariin nähden, joten sellutehtailijat saivat hetkellistä helpotusta hintapaineisiin. Sekä havu- että lehtisellun tonnihinnat piristyivät yli kymmenellä eurolla, eli suunnilleen vuodenvaihteen tasolle.

Viikko sitten oli Stora Enson vuoro vastata sanomalehtipaperin alamäkeen. Hyltessä ja Kvarnsvedenissä suljettavien koneiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 475 000 tonnia. Vertailun vuoksi paperin kokonaiskysyntä Euroopan markkinoilla putosi viime vuonna 487 000 tonnia.

Paperitehtaiden tilannetta hankaloittavat lisäksi edelleen jatkuvat sopimusneuvottelut. Aiemmin koko vuodeksi solmitut sopimukset tehdään nyt vain kuudeksi, pahimmillaan kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

ANTTI HIRSAHO

Tornatorin tuloskunto pitää

Stora Enson entistä metsäomaisuutta hoitava Tornator jatkaa vahvoja esityksiään. Kymmenen vuotta toiminut yhtiö nosti liikevaihtonsa viime vuonna 83 miljoonaan euroon, mistä liikevoittoa irtosi 71,8 miljoonaa euroa.

Toimitusjohtaja **Arto J. Huurinainen** pitää suoritusta napakymppinä. Liikevaihdon kasvun ja hyvä tuloksen lisäksi hän iloitsee siitä, että yhtiö on saanut uusia asiakkaita energiaalalta.

Tornatorin liikevaihdosta yhdeksän euroa kymmenestä oli peräisin puukaupasta. Tornatorin toimittama puumäärä nousi 2,65 miljoonaan kuutioon.

Loput tulot kertyivät lähinnä maa-alueiden ja tonttien myynnistä. Viime vuonna niiden kaupassa liikkui 9,2 miljoonaa euroa.

Suojelualuekorvauksia yhtiö keräsi 3,1 miljoonaa euroa. Erilaisia vuokratuloja ja maaaineksen myyntituloja kertyi pari miljoonaa euroa.

Vaikka liikevoittoprosentti pysyi huikeana, tulos jäi kuitenkin sen osalta edellisvuotista heikommaksi.

Tilikauden voitto putosi 61,5 miljoonasta eurosta 7,4 miljoonaan euroon. Siinä on mukaan 45 miljoonan kertaluontoinen alaskirjaus.

MT

Logsetin tulos voitollinen

Metsäkonevalmistaja Logsetin viime vuoden tulos oli 0,9 miljoonaa euroa voitolla. Liikevaihtoa kertyi 28 miljoonaa.

Toimitusjohtaja **Esa Rantalan** mukaan vuosi parani loppua kohti ja toivottu liikevaihto ja kannattavuus saavutettiin viimeisellä vuosineljänneksellä.

Viime vuonna yhtiö irrottautui yrityssaneerauksesta, vietti 20-vuotisjuhliaan ja sai markkinoille uutta mallistoa.

Tiedotteessaan yhtiö kehaisee välttäneensä ainoana merkittävänä metsäkonevalmistajana lomautukset ja irtisanomiset.

Alkaneen vuoden näkymät ovat yhtiön mukaan kohtuulliset. Logsetissä odotetaan 20 prosentin kasvua ja kannattavuuden selkeää paranemista.

MT

Jet-Puun sahalle uusi ohjausjärjestelmä

Perholainen Jet-Puu Oy tehostaa toimintaansa uudella sahan toiminnanohjausjärjestelmällä. Järjestelmän toimittaa oululainen PiiMega Oy.

Uudella järjestelmällä Jet-Puu pyrkii parantamaan tuotantoketjussaan erityisesti jatkojalosteidensa seurantaa.

Jet-Puu Oy on vuonna 1976 perustettu Jetta-taloja valmistavan konsernin puunjalostuslaitos. Sen toiminta on laajentunut sahauksesta jatkojalostukseen, johon kuuluvat nykyisin kuivaus, höyläämö, sormijatkos ja lujuuslajittelu.

PiiMega Oy on oululainen ohjelmistotalo, joka on panostanut sahojen toiminnanohjausjärjestelmiin. Seuranta- ja ohjausjärjestelmän lisäksi PiiMega ja Jet-Puu ovat sopineet tuotannonsuunnittelumoduulin käyttöönotosta.

MT

Verkkokoulu istuttaa virtuaalipuita

ENO-verkkokoulun tuki ry aikoo opettaa puiden istuttamista ja niiden ympäristövaikutuksia Facebookissa. Peliin kaavaillaan osallistujiksi opettajia ja oppilaita ympäri maailmaa.

Puita istutetaan alkuvaiheessa kolmella eri metsävyöhykkeellä ja peliä esitellään toukokuun lopussa Act Now -konferenssissa Joensuussa. Demopeli käynnistyy 15. maaliskuuta ja sen toteuttaa Tripworks Oy Joensuusta.

”Mikäli pelille tulee kuitenkin kysyntää, se pyritään tekemään muillekin alustoille ja mobiilipeliksi. Ainakin ennakkoon se on herättänyt suurta mielenkiintoa maailmalla”, kertoo projektipäällikkö **Mika Vanhanen**.

Verkkokoulussa on istutettu kymmenisen miljoonaa puuta vuodesta 2004 lähtien. Tavoitteena on istuttaa sata miljoonaa puuta vuoteen 2017 mennessä.

MT

KIMMO HAIMI

Versowoodin tuore toimitusjohtaja Ville Kopra haluaisi vauhdittaa puukauppaa metsätilamaksulla.

Versowood vauhdittaisi puukauppaa metsämaksulla

Versowood on huolissaan sahojen kannattavuudesta ja puukaupan nihkeydestä. Ratkaisuksi tarjolla on verovähennyskelpoinen metsätalousmaksu.

HEINOLA (MT)

Toimitusjohtaja **Ville Kopra** tietää saavansa ehdotuksesta nenilleen. Riski teilatuksi tulemisesta on kuitenkin otettava, sillä itsenäisten sahojen tilanne on tukala.

”Tukki ei liiku sellaiseen hintaan, että sahaus kannattaisi. Tällä menolla edessä on sahakuolemia, mikä ei ole kenenkään etu.”

”Viimeisen kymmenen vuoden aikana sahat ovat saaneet nenänsä pinnalle vain kaksi kertaa. Tässä uhkaa käydä niin, että kurki kuolee ennen kuin suo sulaa”, muistuttaa Kopra.

Puukauppa kumoaa maksun

Kopra ehdottaa puukaupan vauhdittamiseksi metsätalousmaksua, jonka saisi vähentää puun myyntitulojen verotuksesta. Aikaa vähennyksen tekoon olisi esimerkiksi viisi vuotta.

”Maksu ohjaisi metsänomistajat tasaiseen puukauppaan. Se ei rasittaisi metsänomistajia, jotka myyvät puuta vähintään kerran viidessä vuodessa.”

Toisaalta hehtaareihin sidottu maksu olisi riittävän raskas niille, jotka eivät puuta myy. Se taas pistäisi vauhtia omistajilleen turhiksi muuttuneiden metsäpalstojen kauppaan.

”Perusteluni on, että kaikkia omaisuuseriä pitää hoitaa. Säännöllisesti ja aktiivisesti hoidettuna omaisuus tuottaa yleensä parhaiten, niin myös metsän osalta.”

”Maksun vastapainoksi metsänomistajille pitäisi antaa verovapaus sukupolven vaihdoksiin, jotka tehtäisiin yhden sukupolven yli”, suunnittelee Kopra.

Taantuma ajanut ahdinkoon

Suomalaissahojen vauhti alkoi hyytyä vuoden 2007 jälkeen. Parhaimmillaan sahaus kävi 14 miljoonassa kuutiossa, minkä jälkeen se on pudonnut alle kymmeneen miljoonaan kuutioon.

Samaan aikaan lähes kaikki kilpailijamaat ovat kasvattaneet sahaustaan.

”Metsät ovat tärkein luonnonvaramme. Meidän käy hullusti, jos emme saa niitä hyödynnettyä. Nyt metsien kasvusta puolet jää käyttämättä.”

Kopra laskee, että sahauksen laskun takia vuosina 2006–2011 saamatta jäi 3,5 miljardia euroja vientituloja ja saman verran tai vähän enemmän kantorahaa.

Sen lisäksi vilkkaammin käyvästä puukaupasta olisivat hyötyneet myös kemiallinen metsäteollisuus ja energiapuun käyttäjät.

Sahat tehneet kaikkensa

Versowood on Suomen suurin yksityinen sahuri. Sen päätuotteena on perinteinen sahatavara, mutta sille on haettu arvonlisää jatkojalostamalla. Sen lisäksi vähempiarvoisille tuotteille on keksitty käyttöä.

”Sormijatkaminen, loveus, höyläys, kyllästys, liimapuu, puupakkaukset, pelletti, kuivike”, Kopra listaa Versowoodin tuotteita. Ja tuossa on vasta listan alku.

”Välillä tuntuu, että parhaimpaan tulokseen olisi kuitenkin päässyt pelkällä perussahauksella, monissa jalosteissa kapasiteettia on liikaa ja niistä ei saa riittävää hintaa. Toisaalta monipuolinen tuotanto tasaa tulovirtaa”, Kopra pohtii.

Kun sahaus tai sahatavaran jatkojalostus ei kannata, tulosta on voinut tehdä pakkausmateriaaleilla, energialla tai pylväillä.

JARMO PALOKALLIO

YRITYS

Versowoodin tuotanto 2012

Sahatavaraa 810 000 kuutiometriä
Sahatavaran jalosteita 150 000 kuutiometriä
Liimapuuta 60 000 kuutiometriä
Puupakkauksia 3,3 miljoonaa lavaa ja laatikkoa
Pylväitä 150 000 kappaletta
Pellettejä 65 000 tonnia
Liikevaihto 246 miljoonaa euroa
Viennin osuus 45 prosenttia
Henkilöstö 680 henkilöä

Versowood on supistanut tuotantoa tukkipulan takia.

VEROT JA MAKSUT

Tuotoista arvioita

Kaavailtu kiinteistövero perustuu metsien arvoon. Veron tuotto saadaan, kun yleinen maapohjan keskimääräinen kiinteistöveroprosentti kerrotaan metsän arvolla.
Metsien arvo on noin 11,8 miljardia euroa. Verohallinnon mukaan sillä laskien kuntien keräämän kiinteistöveron määräksi tulisi yli sata miljoonaa euroa vuodessa.
Nykyisin käytössä oleva puunmyyntitulovero on sidottu pääomatulojen veroprosenttiin. Se on noussut jatkuvasti.
Vuoteen 1995 asti vero oli 25 prosenttia. Nyt se on 30, ja yli 50 000 euron metsätuloista vero on 32 prosenttia.
Aiemmin käytössä oli pintaalavero, joka kannusti hyvään metsänhoitoon. Siinä veroa maksettiin metsän tuottokyvyn ja hehtaareiden mukaan.

Metsätilamaksu rankaisee taimikkoa

Metsäteollisuus on esittänyt vuosittaista, hehtaarien perusteella perittävää metsätilamaksua. Verovähennysoikeuden takia siitä ei tulisi rasitusta säännöllisesti puukauppaa käyvälle metsänomistajalle.

Versowoodin toimitusjohtaja **Ville Kopra** ehdottaa maksuksi 50 euroa hehtaarille, joten 50 hehtaarin tilalla maksun suuruus olisi 2 500 euroa vuodessa.

Kopran mukaan sadan kuution keskipuuston vuosittainen arvokasvu olisi noin nelinkertainen maksuun verrattuna. Puuston arvosta maksu olisi 1,2 prosenttia.

Ilman vähennyksiä maksun kertymä nousisi noin 700 miljoonaan euroon.

Maksu olisi erityisen raskas niille metsänomistajille, joiden metsät ovat nuoria. Pitkällä aikavälillä maksu kannustaisi tehokkaaseen metsänhoitoon ja säännölliseen puukauppaan.

Kopra ei ole ehdotuksensa kanssa yksin, maksulla on tukijansa aina maan hallitusta myöten. Sen sijaan MTK vastustaa esitystä pystyjyrkästi.

JARMO PALOKALLIO

Pelkkää puhetta puurakentamisesta

”Puurakentamisen suosiminen on jäänyt paljon puheiden tasolle”, lataa Versowoodin toimitusjohtaja **Ville Kopra**.

Kopran mukaan Ruotsissa asiat ovat toisin. Siellä puurakentamiseen havahduttiin meitä aikaisemmin, minkä jälkeen ruotsalaiset myös ryhtyivät tuumasta toimeen.

Suomessa puurakentamisen tuki on jäänyt juhlapuheisiin. Hän nostaa esimerkiksi E18-tiehankkeen, johon liittyy 200 siltaa.

”Pidimme kohtuullisena, että niistä nyt ainakin joka kymmenes olisi puusilta. Hirveän väännön jälkeen Ypäjän seudulle rakennetaan muutama puinen silta.”

Näin siitä huolimatta, että puusillat ovat nopeita asentaa ja ne ovat hinnaltaankin kilpailukykyisiä. Kaiken lisäksi betonisilloista eroavat puusillat toimisivat kylien maamerkkeinä.

JARMO PALOKALLIO

Metsäkeskuksen tulokset Maaningan käräjämetsästä

Maaseudun Tulevaisuus kertoi Maaningan metsäkäräjistä perjantaina 8. helmikuuta. Pohjois-Savon käräjäoikeuden 14-sivuisesta tuomiolauselmasta puuttuivat metsäkeskuksen tekemien mittausten tulokset.

Koealamittausten mukaan 1,78 hehtaarin kuviolle oli jäänyt hakkuun jälkeen 110 alle kolmemetristä, 281 kappaletta 3–10-metristä ja 140 kappaletta näitä suurempaa kuusta hehtaarille. Lisäksi hehtaarille jäi 130 koivua. Ylimmän latvusjakson puiden valtapituus oli 20 metriä.

Pohjapinta-ala oli 6,30 neliömetriä hehtaarilla.

Syyttäjän mukaan lakiraja käenkaali-mustikkatyypin kuviolla on 800 kasvatuskelpoista puuta ja pohjapinta-ala 16 neliömetriä hehtaarille.

Suurimmalle 5,34 hehtaarin kuviolle jäi hakkuun jälkeen hehtaarille 215 alle kolmemetristä kuusta, 469 kappaletta 3–7,5-metristä kuusta sekä 46 näitä suurempaa kuusta. Lisäksi hehtaarille jäi 208 koivua. Ylimmän latvusjakson puiden valtapituus oli 17 metriä.

Pohjapinta-ala oli 9,57 neliömetriä hehtaarilla.

Syyttäjän mukaan lakiraja tällä mustikkatyypin kuviolla on 700 kasvatuskelpoista puuta ja 13,5 neliömetrin pohjapinta-ala hehtaarilla.

Kolmannella syytteessä mainitulla 1,2 hehtaarin kuviolla oli hakkuun jälkeen 30 alle kolmemetristä kuusta, 150 kappaletta 3–9,5-metristä kuusta sekä 150 näitä suurempaa kuusta hehtaarilla. Lisäksi hehtaarilla oli 80 koivua.

Pohjapinta-ala oli 8,70 neliömetriä hehtaarilla.

Syytäjän mukaan tällä mustikka-käenkaalityypin kuviolla lakiraja oli 700 kasvatuskelpoista puuta ja pohjapinta-ala 13,5 neliömetriä hehtaarilla.

Metsäkeskus laski myös yli 11-senttiset kuusen ja koivun kannot saadakseen kuvan puuston määrästä ennen hakkuuta.

Pohjois-Savon käräjäoikeus hylkäsi maanomistajaa, hakkuun suunnittelijaa ja hakkuuoikeuden omistajaa vastaan nostetut syytteet metsärikoksesta.

REIJO VESTERINEN